

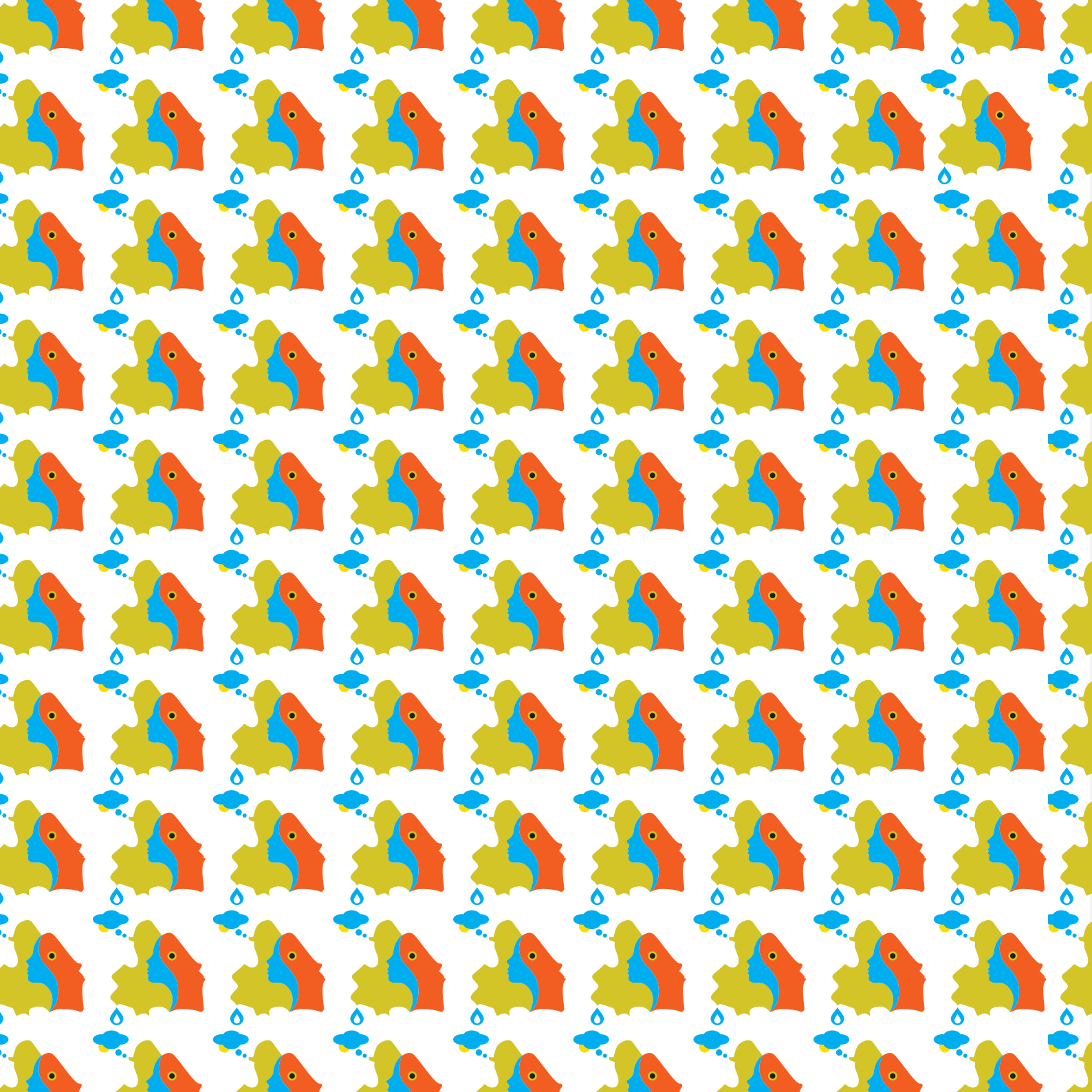
De revisie op reis

provincie Drenthe



Groeten uit Valthermond





Inleiding

De Omgevingsvisie omschrijft de koers voor de ruimtelijk-economische ontwikkeling van Drenthe. Langetermijn doelen op verschillende terreinen zoals ruimtelijke ontwikkeling, verkeer en vervoer, water, wonen, natuur en cultuur worden in de omgevingsvisie met elkaar verbonden.

Actuele maatschappelijke ontwikkelingen en opgaven vragen om een modernisering van een aantal thema's van de huidige Omgevingsvisie. De opdracht en randvoorwaarden zijn in de 'Startnotitie Revisie Omgevingsvisie 2018' uitgewerkt.

De eerste fase van het revisie-proces staat in het teken van brainstormen met en ophalen van een agenda bij stakeholders die te maken hebben met de provinciale omgevingsvisie. De revisie gaat hiervoor drie keer een week 'Op Reis' door Drenthe. We strijken steeds een week neer op een inspirerende locatie in Drenthe, passend bij de onderwerpen die in die week centraal staan. Stakeholders worden gericht uitgenodigd met ons mee te reizen en samen met ons als reisgezelschap een dagprogramma vorm te geven.

Tijdens onze reis slaan we vier ijkpunten:

- *agendasetting* van ontwikkelingen en opgaven die liggen in het ruimtelijk-fysieke domein,
- een *perspectievenatelier* om te kijken waar we op basis van de agenda naar toe kunnen werken,
- een *worldcafé* om samen met stakeholders over de agenda-onderwerpen te brainstormen
- en afsluitend een *diner pensant* met bestuurders waarbij een sneltekenaar de oogst van voorgaande dagen en de ijkpunten markeert in pakkende tekeningen.

Op deze manier willen we input verzamelen voor het koersdocument waarmee de eerste fase van de revisie moet worden afgerond.



Week 1: Groeten uit Valthermond!

Voor onze eerste week op reis zijn we neergestreken op proefboerderij 't Kompas in Valthermond. Een prachtige locatie middenin het weidse landschap met geweldige vergezichten. Bij uitstek een geschikte locatie om met elkaar te brainstormen over de gecombineerde opgaven van landbouw, water, landschap, natuur en bodem.

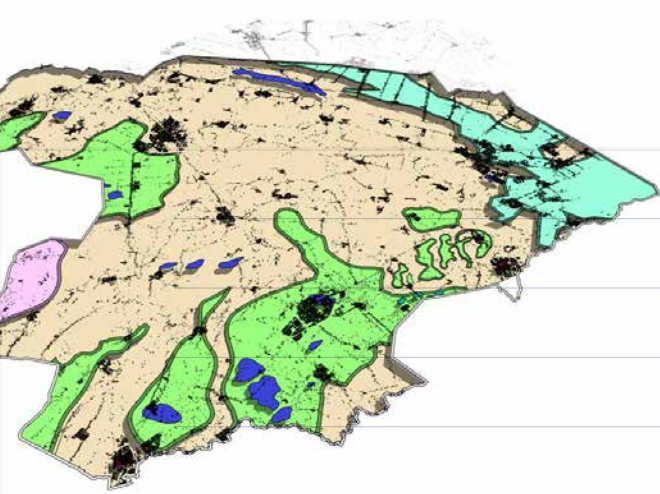
Agendasetting

Dag één stond in het teken van agenda-setting. Op deze dag hebben we met onze stakeholders de agenda met hoofdvragen bepaald voor de rest van de week. De centrale vraag was: waar gaat het om als we het hebben over landbouw, natuur, landschap, bodem en water? Dit bleek veelomvattend. Water stroomt, bodem is in beweging en ruimtelijke ordening moet rekening houden met het karakter en de kwaliteit van het gebied. Deze input vormde de basis waarmee de volgende dagen gewerkt werd.

Perspectievenatelier

Het dagprogramma op de tweede dag leidde onze reis naar het perspectievenatelier. Het reisgezelschap bestond deze dag uit dwarsdenkers en friskijkers, met een compleet andere achtergrond dan de reizigers van de eerste dag. Drie verschillende ontwerpteams hebben we gevraagd een perspectief te schetsen met als uitgangspunt de agenda die op dag 1 was gevormd. De centrale vraag hierbij was: waar gaan we naartoe? Hier hebben een studententeam van Van Hall Larenstein en Terra College, een architectenteam van Adema Architecten en een marketingteam van Dizain hard en intensief aan gewerkt. De verschillende teams werd gevraagd vooral vanuit hun oorspronkelijke blik te kijken naar de opgaven van de omgevingsvisie.





Het studententeam verzorgde de aftrap met verschillende oplossingen waarin landschap en functies zijn gecombineerd. Bijvoorbeeld landbouw, waterberging en natuur samenbrengen of biodiversiteit borgen door lokaal landschapsbeheer. Dus, samenwerking: op zowel grote, als kleide schaal.

Sylvester Adema van Adema Architecten begon met de vraag: "Is Drenthe nog wel het Drenthe van voor de vervening? Vroeger waren er duidelijke overgangen tussen het veen en het zand, deze zijn tegenwoordig echter grotendeels verdwenen. Wat nou als we die overgangen gaan markeren? Zones van 300 meter breed waar het gebeurt. Zones waar je bijvoorbeeld wateroverschotten kunt oplossen, recreatieparken exploiteren, groot-schalige landbouw kunt plegen, windmolens neerzetten en waar je de overgangen tussen moeras en zand weer zichtbaar maakt. Op deze manier maak je landschappen meer herkenbaar en benadruk je waar je vandaan komt".

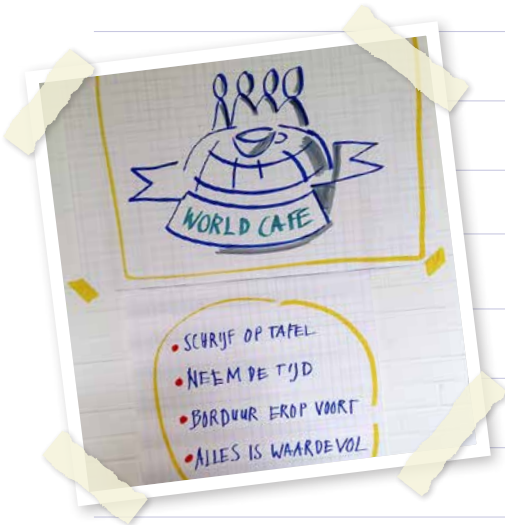
Het marketingteam van Dizain presenteerde een flitsende inhaker op de Tweede Kamerverkiezingen. Zij presenteerden verkiezingsposters van de partijen, de verschillende belangen die de onderwerpen landbouw, bodem, water, natuur en landschap vertegenwoordigen. Partijen die soms tegenover elkaar staan, maar uiteindelijk een coalitie moeten vormen. Volgens Dizain zijn bodem en water het meest belangrijk. Zij moeten de nieuwe regering vormen met als minister-president: Henk Ovener. Een minister-president die weet met de verschillende partijen rekening te houden, prioriteiten stelt en dichtbij is.





Worldcafé

De derde dag stond in het teken van het worldcafé. Met de input van de eerste dag en de inspiratie van dag twee waren zes gesprekthema's benoemd. Alle thema's waren verwoord in een stelling, geredeneerd vanuit de boer, zoals 'Boer zoekt gezonde bodem' en 'Boer beheert landschap' bijvoorbeeld. Alle reizigers konden in zes rondes brainstormen over de verschillende thema's. Op de tafels lagen tafelkleden met stiften, waar steeds één stelling genoemd werd. Ieder tafelkleed was het canvas voor de stelling. Alle uitkomsten van de brainstorm, ideeën, opmerkingen en zorgen konden op deze manier op het canvas worden achtergelaten. Het leverde levendige gesprekken op en een schat aan informatie. Voldoende input om de laatste dag van de reis in te gaan.





1 BOER ZOEKT SAMENWERKING
VERTROUWEN

Ach, de provincie en het
waterschap komen weer
voor een keukentafelgesprek.



@hermanroozen

2 BOER ZOEKT GEZONDE BODEM
SCHON WATER

BURP!

Drink dan toch
water in plaats van
altijd maar dat
aardappelcystenale!



@hermanroozen

4 BOER CREËERT NATUUR

... en na een paar
jaar fokken hadden
we 'm: de Stelkkievit!



@hermanroozen

3 BOER BEHEERT LANDSCHAP

Na 10.000 jaar weer terug in het Drentse landschap: de gletsjer!



@hermanroozen

5 BOER ZOEKT ... OPLOSSING VEENOXIDATIE BIJDT ... RIJNTE VOOR KLIMAATADAPTATIE

Te nat!

Te droog!

Te laat!



@hermanroozen

6 BOER WIL DUURZAAM PRODUCEREN

Als je maar lang genoeg jezelf blijft, dan word je vanzelf innovatief.



@hermanroozen

Diner pensant

Als het einde nadert van een mooie reis is het jammer weer naar huis te moeten gaan. De reis werd op de laatste dag bijzonder afgesloten tijdens een 'diner pensant' met bestuurders. Sneltekenaar Herman Roozen vertaalde ter plekke aan tafel de oogst van de voorgaande dagen en het gesprek tijdens het diner in schetsen en prenten. De prenten van de zes thema's zijn voor ons de oogst van onze reis, gevat in pakkend beeld. De inhoudelijke agenda van deze week vatten we samen in één document. Deze wordt opgenomen in het koersdocument.





*Onze volgende week op reis brengt ons naar de Rijksluchtvaartschool in Eelde (RLS 1957).
We voegen dan een nieuw hoofdstuk toe aan ons reisdagboek. Dank voor al uw inbreng en
deelname aan onze eerste reis, u was aangenaam reisgezelschap!*



Het reisgezelschap

M. van Dijk	R. Engbers	T. Oterdoom
N. Aarnink	A. Faaij	M. Prins
A.J. Anema	E. Galetzka	J. Russchen
J.J. Aue	H.A. Gortmaker	van Slageren
M. Berends	F. Heeringa	L. Smilde
A. van den Berg	T. van den Heiligenberg	A. Sok
J.A. van Berkum	R. Hoekstra	M.J. Speelman
E. Bethlehem	E. Hoppenbrouwer	F. Strolenberg
D.J. Beuling	L. Hummel	A. Thieme
T. Beuling	B. Hummelen	J. Timmerman
C. Bijl	Idema	A. Twijnstra
C.E. van de Bles	K. Ijszenga	C.E. Uri
K. de Boer	Jager	N.M. Veldkamp
G. de Boer	B. Jenster	H.H. Veldsema
Bolding	J. de Jong	A. Velema
G. Bolkesteijn	H. Jumelet	A. Venekamp
R. Bouwer	Kamping	R. Visser
M. van den Brand	Kamps	T.C. Vlaar
H.G.J.C. Brink	W.B. Kastelein	B. Vorenkamp
A.H. Bulthuis	J. ten Kate	Wever
M.H. Buruma	J. Koliijn	C. Wiekens
Cnubben	A. Koop	P.M. Wienia
J. Croezen	G. Lenstra	T.J. Wijbenga
Daad architecten	E. van Liempd	Y. Wijchers
De Jong-Bouman	H. Loof	S. Wind
E. Diekema	M. Loonstra	H. de Wit
S. van Dijk	M. Lumkes	C. Zaat
H. Dijk	R. Meerbach	C. Zuidema
A. van Dijk	M. Middel	R. Zwart
B. Dijkema	Nanninga	B. Zwiggelaar
Edzes	K. Neutel	
Elfrink	A. Oosterhof	



